29 023 Voorzienings- en leveringszekerheid energie

Nr. 731 BRIEF VAN DE RAAD VOOR HET OPENBAAR BESTUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 oktober 2026

Hierbij ontvangt u het advies *Eerst programmeren, dan prioriteren. Democratische zeggenschap over het stroomnet van morgen*. In dit advies beantwoordt de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) de vraag van de Tweede Kamer over democratische controle en zeggenschap bij keuzes rondom netbeheer (Kamerstuk 29023, nr. 644). Dit doen we naar aanleiding van de motie Grinwis/Jumelet.[1]

De ROB concludeert dat de zeggenschap van de Tweede Kamer bij keuzes rondom netbeheer en netcongestie vooral ligt bij programmeren vooraf, niet bij prioriteren achteraf. De ROB adviseert het parlement niet te focussen op de mogelijkheden om te sturen op de gevolgen van netcongestie, namelijk wie krijgt voorrang op het net in tijden van schaarse capaciteit. De directe politieke sturingsruimte is hiervoor juridisch uiterst beperkt. De besluitvorming over de verdeling van die schaarse capaciteit ligt bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM).

De directe politieke sturingsruimte ligt voor de Tweede Kamer vooral in het ruimtelijke domein: expliciete keuzes waar we wonen, werken en welke bedrijvigheid gewenst is, zodat vergunningenbeleid, inrichting en uitbreiding van het stroomnet daar logisch op kunnen volgen.

Op 14 oktober 2026 licht de ROB zijn advies toe in de vaste commissie voor Klimaat en Groene Groei uit de Tweede Kamer.

Met vriendelijke groeten,

Vicevoorzitter Raad voor het Openbaar Bestuur,
Caelesta Braun

Secretaris-directeur Raad voor het Openbaar Bestuur,
Iris Sluiter

[1] Kamerstuk 29 023, nr. 609